С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Милан Лефтеров Миланов
член на научното жури съгласно Заповед № РД-09-108/27.12.2013 г. на директора на Института за държавата и правото проф. д-р Цветана Каменова за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на

Тони Атанасов Димов

докторант на самостоятелна подготовка по Международно право и международни отношения на тема

„ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ – СЪЩНОСТ, ПРАВНА УРЕДБА И МЕХАНИЗМИ”

I. Биографични данни и обща оценка на кандидата

Тони Атанасов Димов е завършил средното си образование в Гимназията с изучаване на английски език, гр. Ловеч, а висшето като магистър по „Право” в СУ „Св. Кл. Охридски” през 1998 г. със среден успех от курса на обучение отличен 5,65 и среден успех от държавните изпити отличен 5,73. Базисното му юридическо образование, както и надграждащите специализации по „Правораздаване” и „Международни отношения” у нас и в чужбина са гаранция за солидната му подготовка и успешна работа в различни правни институции. Той е бил стипендиант на Института „Улиям Дейвидсън” при Мичиганския Бизнес Университет, а също така и главен правен експерт във Фондация „Развитие на гражданското общество”. От 2001 г. е адвокат в Софийска адвокатска колегия, бил е правен консултант в „Българския център за нестопанско право”. Председател е на Центъра за оценка на въздействие на законодателството. Владее английски и руски език.

II. Съдържание и предмет на оценявания дисертационен труд

Представена е работа, съдържаща 328 страници, обхващащи въведение, шест глави и заключение. Посочена е съответна литература, списък на институции и организации и онлайн източници. Приложени са и 7 таблици и 5 приложения.

Предмет на труда е един неизследван проблем в сферата на европейското право. Това е достатъчно основание още веднага да се подчертае актуалността и оригиналността на изследването, както и неговия интердисциплинарен характер. От това следва, че методологичните подходи по необходимост са разнообразни, обогатявайки по този начин както анализа, така и се явяват предпоставки за изводите, препоръките и приносите, които закономерно следват този анализ. Още във въведението се набелязват задачите, които си поставя кандидатът, а в отделни глави, включително в заключението те намират и съответния логичен отговор. Основната задача и цел на автора в крайна сметка е да опише, но и преди всичко да докаже доколко изследваните подходи на правно регулиране и механизми на оценка на въздействието на законодателството (ОВЗ) на Европейския съюз (ЕС) се отразяват и могат да бъдат приложени на българска почва. Целта на автора е да докаже и да предложи такива решения и действия, които да доближат и направят приложими у нас практиките на ОВЗ.

Спирайки се съвсем бегло на отделните структурни единици на дисертационния труд, би следвало да отбележим следното:

1. Въведението очертава предмета, целите и задачите, структурата и методологията на труда;

2. Първа глава въвежда темата за оценка на въздействието на законодателството в теоретически и практически аспект;

3. Втора глава третира правната уредба на оценката на въздействието в първичното и вторичното право на ЕС;

4. Глава трета анализира главно механизма за оценка на въздействието на законодателството в ЕС;

5. Глава четвърта е представена под формата на сравнително - правен анализ на опита в сферата на ОВЗ в отделни държави – членки: три стари – Франция, Германия и Холандия и две нови – Полша и Унгария;

6. В глава пета вниманието е насочено към опита на Обединеното кралство;

7. Глава шеста съдържа опита, сравнително скромен, на България в областта на ОВЗ;

8. Заключението, както е обичайната практика, предлага релевантни обобщения, изводи и препоръки на докторанта.

III. Мнение за дисертационния труд

Запознаването ми със съдържанието на дисертационния труд предизвиква следните впечатления, мнения и становища.

1. Темата е безспорно дисертабилна, а трудът актуален, навременен, полезен и в значителна степен уникален за нашата действителност:

- актуален, защото третира въпроси и проблеми, отразяващи насъщни, непосредствени нужди на общественото развитие в сферата на правната теория и практика;

- уникален, защото е изключение от отделните статийни разработки или раздели в изследванията на други теми, няма подобно самостоятелно изследване по тази тема;

- навременен, защото нуждата от правна регулация и особено от оценка на въздействието на законодателство се чувства силно именно в настоящия момент. Естествено това е валидно в различна степен за различните държави, както на национално, така и на наднационално равнище, но това не отменя общовалидния факт за назрялата необходимост от все по пълно развитие и задълбочаване на прилагането на ОВЗ;

- безспорно полезен и заради съдържащия се в него задълбочен анализ, както на актуалното състояние там, където се прилага, така и за въвеждането и развитието на ОВЗ, там където предстои това да стане.

2. Несъмнена заслуга на докторанта е неговото умение да идентифицира, анализира, синтезира и екстраполира съществените проблеми на третираната от него материя. Зад привидно описателното излагане на постулатите и казусите, понякога твърде подробно застъпено, като мотив стои загрижеността за възприемането и решаването на един централен за теорията и практиката на законодателството проблем – оценката на неговото въздействие.

3. Използваните методи за работа върху третираната проблематика позволяват не само достатъчно широк обхват и прецизен поглед върху действителността, но и предоставят възможността за добре премислени и преценени изводи и заключения.

Направените препоръки свидетелстват за последователност в изпълнението на поставените цели и задачи.

4. Налице е умело съчетаване на теоретико - описателни елементи с практико - приложни и емпирични подходи. Сполучлив е опитът да се направи сравнителен анализ на ОВЗ в отделни, произволно, но не и случайно избрани държави – членки на ЕС. Примерът с Обединеното кралство има за цел да покрие в историческо – приложен план възникването, развитието и резултатите от прилагането на ОВЗ.

5. Особено ценна е главата, посветена на България и като отсъствие на развита концептуално теория за ОВЗ и като липса на адекватен инструментариум и механизъм в тази насока, и като ясно очертани желани перспективи. Разбира се, не става дума за отричане на съществуващ макар и малък опит, а за необходимостта от активна работа с оглед постигане на максимално благоприятни резултати.

6. От формална гледна точка дисертационният труд има завършен вид, като общо взето са спазени изискванията за подобен род изследвания: дисертабилна тема, стройна структура, пълноценно съдържание, методологична адекватност, наличие на съответен понятиен апарат, богата библиография, подходящ език, целесъобразен стил и най-важното – наличие на уравновесени и логично произтичащи от анализа на третираната проблематика изводи и препоръки.

IV. Приноси и приносни моменти

Дисертационният труд съдържа редица приноси и приносни моменти, които бележат върховите постижения на кандидата в неговото изследване.

1. На първо място, следва да се открояят приносите, които носят белезите на същностни основни постижения на разработването и анализа на темата. Това е преди всичко избора на темата. За първи път в българската специализирана литература подробно и задълбочено се третира системата на оценка на въздействието на законодателството, политиките и инициативите на ЕС.

Важен принос е и детайлното проучване на уредбата на ОВЗ в първичното право, проучването на правомощията на институциите на ЕС: Европейския съвет, Съвета, Европейския парламент и най-вече Европейската комисия по отношение на ОВЗ. Приносно е и представянето на уредбата на ОВЗ по отношение на междуинституционалните споразумения на ЕС и в актовете на съвещателните органи на Съюза. Новост е сравнителното проучване на ОВЗ в отделните държави – членки на ЕС, а също така и в България, в сегашното й незадоволително състояние и перспективите за неговото подобряване.

2. В дисертационния труд се съдържат и други приноси с методологично и практическо значение:

- подбрани, анализирани и съпоставени са редица правила, техники и практики с оглед на годността им за адаптиране и прилагане в българската действителност;

- предложена е детайлна схема за междуинституционално разгръщане и практическа реализация на механизма на ОВЗ в България;

- предлага се приемането на нов Закон за нормативните актове, който да урежда механизма на ОВЗ в България, а също така и създаване на специализиран орган към администрацията на Народното събрание, който да съсредоточи в себе си контрола за качество на ОВЗ.

V. Критични бележки и препоръки

На фона на сполучливата теоретична разработка на темата и изтъкнатите вече положителни качества и заслуги на дисертационния труд, критичните ми бележки се свеждат главно до препоръки и пожелания. Става дума за следното: изчитайки целия труд, човек е респектиран от големия обем, който неминуемо е довел до известна многословност, обстоятелственост и повторения, не толкова в понятията и идеите, колкото в изразните средства. Бих пожелал на автора в бъдеще да бъде по-прецизен и по-икономичен в използването им. Важното е не да се каже всичко и много, а най-важното и най-съществено, за да се запомни и да доведе до най-полезните и непосредствени изводи и предложения.

Независимо от тези бележки, които имат характера на препоръки и пожелания и не подлагат на съмнение общата положителна оценка на дисертационния труд, считам че работата на кандидата Тони Димов има всички основания да получи висока оценка от почитаемото жури.

Заключение

Убедено, в качеството ми на член на научното жури по чл. 9 от ЗРАСРБ, давам положителна оценка на дисертационния труд на Тони Атанасов Димов и призовавам всички членове на това жури да му присъдят образователната и научна степен „доктор" по международно право и международни отношения.

проф. д-р Милан Миланов

София, 13 февруари 2014 г.